

Keikkatyön orja painaa sorron yössä – Ken Loach teki armottoman ajankohtaisen elokuvan

Kris Hitchen ja Katie Proctor ovat isä ja tytär Kiitos tilauksestasi -elokuvassa.

Kiitos tilauksestasi

83-vuotiaan brittiohjaajan Ken Loachin huonoimmatkin elokuvat ovat loistavia ja parhaimmat pysäyttäviä. Viimeksi mainittuihin kuuluu Loachin edellinen elokuva, Cannes-palkittu I, Daniel Blake (2019), joka kertoi työttömyydestä ja byrokratiakoneiston kylmyydestä.

Loachin ja hänen luottokäsikirjoittajansa Paul Lavertyn uusi teos Kiitos tilauksestasi kuvaa niin ikään duunarien arkea nykypäivän Englannissa. Merkillepantavaa molemmissa teoksissa on, että niissä loistaa poissaolollaan se työläisten keskinäinen solidaarisuus, joka Loachin ja Lavertyn monissa aiemmissa elokuvissa on pelastanut päähenkilöt pulasta.

Cannesin pääsarjassa ensi-iltansa saanut Kiitos tilauksestasi käsittelee orjaleiriä muistuttavia työmarkkinoita ja velkaantunutta alempaa keskiluokkaa, joka taistelee leivästä henkijieverissä. Kaikki kilpailevat kaikkia vastaan, ja sitkein selviää, jos käy tuuri ja terveys kestä. Yhteisöllisyydestä ei ole tietoaakaan.

Loachin ja Lavertyn tarina on mitä arkisin ja samalla elämän kokoinen. Kuinka pitää perhe ja pää kasassa, kun velat painavat päälle, eikä lapsille ja parisuhteelle jää mitään aikaa kaikelta raadannalta? Miten selvitä stressistä ja väsymyksestä, kun pienikin edesottamus voi ajaa ojaan? Kuinka säilyttää arvokkuus ja itsekunnioitus?

Loachin elokuvat pelastaa apatialta huumori ja lämpö, joilla Loach, Laverty ja näyttelijät rakentavat upeat henkilöhahmonsia.

Kiitos tilauksestasi kertoo Ricky Turnerista (Kris Hitchen), entisestä rakennusmiehestä, joka on veloissa ja jonka perheellä ei vuoden 2008 talouskriisin jälkeen ole ollut mahdollisuutta omistusasuntoon.

Rickyllä ja hänen vaimollaan Abbiella (Debbie Honeywood) on kaksi lasta: pieni tyttö ja teinipoika Seb (Rhys Stone), joka on alkanut menettää uskon tulevaisuuteensa.

Abbie on lähihoitaja, joka kiertää minuuttiaikataululla hoitamassa vanhuksia, sairaita ja vammaisia, venyen usein ylitöihin, joista ei makseta korvausta.

Paremmasta elannosta haaveileva Ricky aloittaa toiveikkaana uuden työn franchise-yrittäjänä puljussa, jota johtaa armoton Maloney (Ross Brewster). Maloney onnistuu vakuuttamaan Rickyn järjettömällä jargonilla.

”Tämän työn myötä sinusta voi tulla oman kohtalosi hallitsija.” ”Olet vapaa tekemään omat valintasi.”

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Ricky alkaa raataa kellon ympäri Maloneyn lähettifirmalle ilman työntekijän oikeuksia, vakuutuksia ja turvaa.

Lavertyn ja Loachin käsissä Rickyn loppuunpalamisesta avautuu teräviä näkökulmia ajan henkeen, työssä ja kotona.

Tehokkuusajattelun sisäistäneelle Maloneylle koko elämän tarkoitus on tehdä tulosta pieneen skanneriin, johon Ricky kuittaa lähetykset ja joka seuraa Rickyn jokaista liikettä kuin George Orwellin Isoveli. ”Tämä laite päättää kuka saa elää ja kuka kuolla.” Aikataulut ovat niin kireät, että keikkatyöläiset pissaavat pakettiautossa pulloon.

Ricky uhraa perheensä työlleen. Kun Seb alkaa oireilla, ei väsyneillä vanhemmillä ole voimia, aikaa eikä taitoja käsitellä pojan ongelmia.

Kiitos tilauksestasi ei ole tarinaltaan niin dramaattinen kuin vaikkapa I, Daniel Blake, mutta taitavasti ja koskettavasti se kuvaa, miten läsnäolon ja yhteisen ajan vähyys nakertavat perhesuhteita, kunnes jokainen kokee olevansa hylätty ja yksin. Tunneyhteydet katkeilevat. Syntyy väärinkäsityksiä, ylilyöntejä, syytöksiä, vihaa, katkeruutta.